

КАФЕДРА РОСЛИННИЦТВА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

XIII науково-практичної
інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ТА
ПРОБЛЕМАТИКА У ТЕХНОЛОГІЯХ
ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ
РОСЛИННИЦТВА»**

25 листопада 2022 року

м. Полтава

Матеріали XIII науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні напрямки та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавський державний аграрний університет, 2022. 81 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавського державного аграрного університету та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науководослідних установ НААН.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Микола МАРЕНИЧ – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, доцент;

Володимир ГАНГУР – завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Любов МАРІНІЧ - старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга БАРАБОЛЯ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр КУЦЕНКО – професор кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, професор;

Микола ШЕВНІКОВ – професор кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Віктор ЛЯШЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олександр АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Сергій ФІЛОНЕНКО - доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Людмила ЄРЕМКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Світлана ШАКАЛІЙ – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Ольга МІЛЕНКО – доцент кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук;

Марина АНТОНЕЦЬ – доцент кафедри рослинництва, кандидат психологічних наук, доцент;

Рекомендовано до друку вченою радою інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол № 4, від 24 листопада 2022 року

ЗМІСТ

Тоцький В. М., Засць Т. О. Продуктивні показники сортів пшениці озимої різних селекційних центрів	5
Писаренко Н. В., Сидорчук В. І. Напрямки та перспективи використання нових сортів картоплі української селекції	8
Шакалій С. М., Баган А. В., Марініч Л. Г. Декоративні властивості дерев і кущів	11
Оборонова А.В. Лікарські властивості та метод вирощування женьшеню в Україні	13
Марініч Л.Г., Калашнік О.П., Скрипка Ю.О. Вплив елементів технології вирощування люцерни на формування кормової продуктивності	15
Марініч Л. Г., Ласкавий Д. Ю., Бабич Р. О. Роль бобових культур у підвищенні якості зелених кормів	17
Баган А.В., Юрченко С.О., Шакалій С.М., Марініч Л.Г. Значення троянди у декоративному садівництві	19
Вережак Д.В. Вплив зміни клімату на продуктивність пшениці озимої	22
Бараболя О.В. Зберігання зернових мас у сухому стані, основні вимоги	25
Бараболя О.В. Кравець І.А. Урожайність пшениці м'якої озимої залежно від попередників та строків сівби	27
Гангур В. В., Космінський О.О., Поляков І.А., Гурба В.С. Формування асиміляційної поверхні рослин соняшнику залежно від рівня удобрення	30
Гангур В. В., Кирлиця А. О., Баранник В. П. Вплив строків сівби напольову схожість насіння гібридів кукурудзи різних груп стиглості	33
Єремко Л.С., Марініч Л.Г., Тіт Ю.Л. Вплив біологічних добрив та стимулятора росту рослин на урожайність сочевиці.	35
Єремко Л.С., Олянецький О.В. Вплив мінерального удобрення на урожайність нуту.	38
Єремко Л.С., Понятенко А.О. Вплив мінерального удобрення та біостимулятора росту рослин на формування продуктивності сої.	42
Ляшенко В. В., Карасенко В. М. Продуктивність пшениці ярої за різних рівнів удобрення	45
Філоненко С.В., Борисюк О.О., Лисак В.М. Вплив рістстимулюючих препаратів на маточні буряки цукрові	51
Філоненко С.В., Деркач А.М. Оптимізація мікроелементного живлення кукурудзи	54
Філоненко С.В., Серета О.О., Філоненко В.С. Вплив елементів агротехніки на екологізацію технології вирощування насіння буряки цукрових	58
Філоненко С.В., Заплава С.О., Райда В.В. Ефективність та доцільність позакореневого внесення мікроелементів на висадках	61

буряків цукрових

Барат Ю. М., Коляка В. В. Продуктивність сортів картоплі залежно від удобрення **64**

Лень О.І., Алейнікова Л.М., Гангур М.В. Структурні показники урожайності нуту залежно від технології вирощування в умовах лівобережного Лісостепу **68**

Лень О.І., Снігир В.П., Ткаченко Т.М. Структурні показники урожайності пшениці озимої залежно від технології вирощування в умовах лівобережного Лісостепу **70**

Лень О.І., Алейнікова Л.М., Гангур М.В. Вплив позакореневого підживлення рослин як фактор підвищення зернової продуктивності нуту **72**

Баган А.В., Петренко П.В. Вплив регулятора росту вимпел 2 на продуктивність пшениці м'якої ярої **75**

Тікан Ю. М. Вирощування соняшнику за органічної технології **76**

Улізько В. М. Елементи живлення для росту й розвитку кукурудзи **79**

насипу не має значення. Температура зберігання сухого зерна хоч і несуттєво, але впливає на інтенсивність його дихання, тому завжди краще, коли вона нижча (у сховищах, під навісами тощо). Тимчасово або постійно (наприклад, зерно ячменю пивоварного) зберігають вологим (15–16%) в охолодженому режимі (з температурою нижче як 10 °С). Зернову масу вологістю понад 19% краще охолоджувати до 5–6 °С[3].

Бібліографічний список

1.Харченко О., Бараболя О.В. Вплив самозігрівання на якість пшениці озимої. Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 24-25 квітня 2019 р. Том.ІІ. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 53-55.

2.Бараболя О.В., Рожковський Ю.Г. Особливості способів зберігання зерна за різною вологістю. Матеріали ІХ науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» / Полтавська державна аграрна академія, 2020. С. 30-33

3.Бараболя О.В., Кириченко Д. В. Обґрунтування промислових технологій зберігання зерна в надзвичайних ситуаціях . Матеріали XII науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні напрямки та інновації у вирішенні проблем галузі рослинництва» присвячена 180 річчю з дня народження професора А. Є. Зайкевича / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін.Полтавський державний аграрний університет, 2022. С. 117-119

УДК 631.54

УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ ТА СТРОКІВ СІВБИ

Бараболя О.В. доцент, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва, e-mail: Olga.barabolia@ukr.net

Кравець І.А. здобувач вищої освіти, СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

Дослідженнями які проводились впродовж 2021–2022 рр. встановлено, що для нарощуванні виробництва зерна пшениці озимої м'якої в умовах Лівобережного Лісостепу України. Кращими попередниками для пшениці озимої м'якої в сівозмінах є горох на зерно та сидеральний пар, після яких формувалася найвища урожайність зерна.

Нарощування виробництва зерна пшениці озимої в Україні є питанням продовольчої безпеки як в нашій країні та цілого світу та підвищення

добробуту населення країни. Ефективність зернового комплексу тісно пов'язана зі створенням високопродуктивних сортів, сучасних технологій їх вирощування, що дає змогу максимально використовувати ґрунтово-кліматичні умови та генетичний потенціал сортів[1].

Основою технологій вирощування сільськогосподарських культур і пшениці м'якої озимої зокрема є оптимізація умов вирощування рослин на всіх стадіях росту й розвитку, а одним з основних її елементів, що суттєво впливають на кінцевий результат, - сорт, попередник, строк сівби, фон живлення тощо[2].

Важливою умовою одержання врожаїв є сівба у кращі агротехнологічні строки, що залежать від цілого ряду факторів. Зміни клімату (підвищення середньорічної температури на 1,3-2,5⁰С, сприятливі умови осіннього та скорочення тривалості зимового періодів) потребують їхнього уточнення.

Метою наших досліджень є визначення потенціалу врожайності, біологічних особливостей нових сортів та перспективних ліній пшениці м'якої озимої миронівської селекції залежно від попередників та строків сівби, а також встановлення взаємозалежності між ними[3].

Сівбу, фенологічні спостереження та облік проводили за загальноприйнятими методиками польових дослідів. Стандарт – сорт Подолянка.

Таблиця 1

Середня врожайність сортів пшениці озимої залежно від попередника та строку сівби

Рік	Попередник	Строк сівби				Середнє за попередником
		5.09	15.09	25.09	5.10	
2021	Сидеральний пар	6,84	8,11	7,19	8,98	7,78
	Горох	7,69	7,60	8,48	8,68	8,11
	Середнє за строком сівби	7,27	7,86	7,84	8,83	7,95
2022	Сидеральний пар	6,01	6,28	6,27	6,13	6,17
	Горох	6,39	6,83	7,12	7,43	6,94
	Середнє за строком сівби	6,20	6,52	6,70	6,78	6,56
Середнє за роки	Сидеральний пар	6,42	7,19	6,73	7,55	6,97
	Горох	7,04	7,22	7,80	8,06	7,53
	Середнє за строком сівби	6,73	7,21	7,27	7,81	7,25

Середня врожайність пшениці озимої м'якої у 2021 році становила за всіма строками висіву за попередників від 6,84 до 8,98 по сидеральному пару та від 7,69 до 8,68 т/га по гороху. При зміщенні строків висіву пшениці з 5 вересня по 5 жовтня врожайність дещо збільшувалась з 7,27 до 8,83 т/га. Найбільшу середню врожайність отримано за сівби 5,10 по попереднику сидеральний пар 8,98 т/га.

У 2022 році середня врожайність сі строків сівби була дещо нижча від 6,73 до 7,81 т/га. Але зміщення строків з 5 вересня по 5 жовтня по попередниках дало наступні результати по сидеральному пару з 6,42 т/га збільшилась до 7,55 т/га та відповідно по гороху з 7,04 т/га до 8,06 т/га.

За результатами експерименту бачимо що найкращим попередником за для вирощування пшениці озимої м'якої є горох, про що свідчить середні дані отримані за роки досліджень 2021-2022 рр. урожайність сортів становила 7,53т/га. А сидеральний пар як попередник дещо показав нижчі результати, а саме 6,97т/га. Слід також відмітити, що біль пізні строки сівби пшениці озимої м'якої на більш пізніх строках показали дещо кращі результати на 1,13 т/га по сидеральному пруту та по гороху 1,02 т/га.

Найвищу врожайність пшениці озимої м'якої за наших досліджень підтверджується параметрами елементів технології вирощування, а саме попередника та строків сівби, як потужних засобів впливу на природу і ефективного використання наявних ресурсів. Перелічені складові технології сприяють не тільки збільшенню валових зборів зерна пшениці озимої м'якої, а й зростанню ефективності його виробництва[2].

Висновок: найкращим попередником для вирощування пшениці озимої м'якої горох на зерно про що свідчить середньорічна урожайність 7,53 т/га. За посушливих умов вирощування сидеральний пар також є гарним попередником і середня урожайність становить 6,97 т/га.

Терміни зміщення сівби пшениці озимої м'якої з 5.09 на 5.10 посприяло також збільшенню врожайності в середньому за роки з 6,42 т/га до 7,55 т/га по сидеральному пару та відповідно з 7,04т/га до 8,06т/га по гороху.

Бібліографічний список

1. Флагман вітчизняної селекції пропонує. Насінництво. 2011. №7. С. 2-3
2. Бараболя О. В., Доронін С. М. Вирощування пшениці озимої за еколого-агрохімічними показниками. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування», присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели (30 вересня 2022 р.), Полтава : ПДАУ, 2022. С. 24-26
3. Бараболя О. В., Олефір О. М. Вплив попередників на урожайність пшениці озимої. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування», присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели (30 вересня 2022 р.), Полтава : ПДАУ, 2022. С 26-28